Politică

TRĂDĂTORII LUI CUZA

Ianuarie 24, 2016 205 Vizualizari 18 Timp de citire

contribuitor

Adauga comentariu

Trimite

Alexandru Ioan Cuza a intrat în istoria României ca domnitorul care a pus bazele statului român modern – însă stilul său autoritar a dus la neînțelegeri aprige cu clasa politică românească. După şapte ani de domnie, Alexandru Ioan Cuza a căzut victima "Monstruoasei Coaliții" a liberalilor şi conservatorilor. Mai mulți militari care îi juraseră credință domnitorului şi-au călcat cuvântul şi au participat la acțiunea de detronare. Însă mai înainte de această ultimă trădare, Alexandru Ioan Cuza fusese trădat în repetate rânduri de omul său de încredere, Dimitrie A. Sturdza – care avea să ajungă prim-ministru.

Trădarea coloneilor

Considerații potrivite şi pentru lovitura de palat din 11/23 februarie 1866, prin care domnitorul Al.I.Cuza a fost obligat să abdice, deschizându-se calea aducerii pe tronul țării a unui domn străin, în persoana lui Carol de Hohenzollern – Sigmaringen. Lucru mai puțin obişnuit şi cunoscut, unul dintre principalii participanți la conspirație, colonelul N. Haralambie a trădat nu pentru foloase materiale sau de altă natură, ci pentru a obține grațiile unei frumoase femei, aparținătoare unei familii liberale, misterioasa doamnă C.

O samă de naturi criminale

La 14 ani de la producerea evenimentului, gazetarul Mihai Eminescu, în spiritu-i caracteristic, scria în presa vremii că respectiva conspirație „n-ar fi izbutit nicicând dacă o seamă de naturi criminale, care spre ruşinea țării şi a oştirii, făceau parte din puterea armată, n-ar fi ridicat cu laşitate mâna lor nelegiuită contra Domnului țării". A fost vorba, printre alții, de maiorul Dimitrie Leca, şeful gărzii palatului domnesc şi de colonelul Nicolae Haralambie, comandantul artileriei. Lista întocmită de Nicolae Iorga mai cuprindea pe coloneii: D.Crețulescu, Berindei, I.Călinescu, Gheorghiu, căpitanii: Mălinescu, Lipoianu, Handoca, Costiescu, Camdiano-Popescu, Constantin Pilat. Fiecare dintre aceştia fuseseră atraşi de gruparea liberală condusă de Ion C. Brătianu şi C.A. Rosetti, formată în jurul „Societății Progesului" şi au primit, pentru ajutorul dat loviturii de palat răsplată pe măsură.

Ion. C. Bratianu

Într-adevăr, pentru continuarea programului stabilit prin Convenția de la Paris din 1858 de marile puteri şi speculând nemulțumirile tot mai mari, generate de guvernarea „camarilei domneşti", în iunie 1865, 8 importanți lideri politici (Gr. Brâncoveanu, I.C. Brătianu, C. Brăiloiu, D. Ghica, I. Ghica, C.A. Rosetti, Gh. Ştirbey, A. Panu) semnează actul secret de constituire a ceea ce avea să se denumească de unii „monstruoasa coaliție". În esență semnatarii se legau, sub cuvânt de onoare, să aducă, în caz de vacanță a tronului, un principe străin dintr-una din familiile domnitoare din Occident, aşa cum se stabilise inițial, prin alegerile din 1857, decizia Divanurilor ad-hoc din 1858 şi Adunarea de la Iaşi din 5 ianuarie 1859. Evenimentele sunt îndeobşte cunoscute: la 11 februarie 1866, ora 400 dimineața, după o noapte nedormită, pierdută la jocul de cărți şi de dragoste cu Maria Obrenovici, Cuza este trezit din somn de ofițerul de gardă, urmat de 3 căpitani şi câțiva civili şi obligat să semneze actul de abdicare: „Noi, Alexandru Ioan Cuza, conform dorinței națiunii întregi şi a angajamentului ce am luat la suirea mea pe tron, depun astăzi, 11/23 februarie 1866, cârma Guvernului în mâinile unei Locotenențe Domneşti şi a unui Minister ales de popor".

C.A. Rosetti

Ce n-au putut politicienii, a făcut femeia

La 1866, la numai 31 de ani colonelul Nicolae Haralambie era comandantul regimentului de artilerie al garnizoanei Bucureşti. Fusese avansat în grad şi numit în funcție de Domnitorul Al.I.Cuza, care manifesta mare simpatie pentru el, ca un om provenit dintr-o

hainele cele noi de [illegible] bătându-l pe umăr şi râzând ia oferit banii necesari. Este astfel lesne de înțeles de ce atunci când conjurații i-au propus să intre în complot, Haralambie a respins cu energie propunerea, conştiința datoriei ostăşeşti şi a recunoştinței umane împiedicându-l de la orice compromis. Dar implicarea comandantului artileriei în răsturnarea lui Cuza era absolut necesară, lăsarea lui la o parte şi posibila ripostă a militarilor săi putând zădărnici acțiunea. Fată de această situație, aparent fără ieşire, complotiştii au recurs la o altă strategemă, bazată pe exploatarea slăbiciunilor omeneşti, invocată adesea în istorie. S-a aflat că N.Haralambie avea o puternică pasiune pentru o doamnă din aristocrația bucureşteană, aparținătoare însă a unei familii de orientare politică liberală. C.Bacalcaşa o numeşte enigmatic doamna C. Ea fu însărcinată ca, apelând la farmecele şi abuzând de pasiunea amoroasă a colonelului să-l determine pe acesta să iasă din pasivitate şi să treacă de partea „monstruoasei coaliții”. Aşa că, ceea ce nu au putut face oamenii politici, a făcut misterioasa C. şi astfel comandantul artileriei a intrat în conspirație. Aşadar, dragostea a învins orice conştiință a datoriei şi recunoştinței! Şi aceasta în condițiile în care Domnitorul continua să creadă în loialitatea şi recunoştința comandantului său!

Colonelul Nicolae Haralambie

Într-adevăr, în ajunul loviturii de stat, o scrisoare anonimă sau o anumită persoană – unii au pretins că a fost vorba de N.T.Orăşanu, redactorul ziarului „Ghimpele” ar fi anunțat pe Cuza-Vodă cum că N.Haralambie a intrat în conspirație şi va trăda. Acesta ar fi primit cu dispreț denunțul şi ar fi răspuns: „Colonelul N.Haralambie trădător?…asta nu se poate!” Cu aşa încredere în oamenii săi Al.I.Cuza s-a limitat ca pentru noaptea de 10/11 februarie să ceară chiar trădătorilor să “ se îndoiască “ santinelele la toate posturile.

Mărturia Elenei Doamna

Într-un interviu publicat cu câteva luni înainte de deces, survenit la 2 aprilie 1909, Doamna Elena Cuza descria un alt moment semnificativ al acestei trădări: „Era în seara de 10 februarie pe la orele 7, când treceam la masă împreună cu Cuza. Vedem un băiat de prăvălie care, nu ştim prin ce minune, pătrunsese în palat, că se apropie de noi şi spune că la noapte mii de oameni au să năvălească cu armele în palat. Cuza reținu băiatul şi trimise între alții şi după colonelul Haralambie, la care bărbatul meu ținea foarte mult şi care avea comanda trupelor din garnizoana Capitalei.

Elena Cuza

Stăteam în sala de mâncare când a venit Haralambie.

– Auzi, măi Haralambie, ce se vorbeşte, îi spune Vodă cu aer de plictiseală. Se pregăteşte pentru la noapte revoluție mare şi tu nu ştii nimic.

– Nu ştiu, Măria Ta, răspunse flegmatic Haralambie.

– Ba încă au să năvălească în palat în timpul nopții, adăugai eu, sculându-mă de la masă.

– Nu crede, mărită doamnă, zise el. Poporul Capitalei are admirație pentru Măria Voastră, iar Domnitorul poate conta pe armata sa, legată prin jurământ. Şi, apoi, ca să ajungă cineva la Măriile Voastre, doar va trebui să treacă mai întâi peste corpul meu.

Trecurăm din sala de mâncare în biroul de lucru. Cuza rugă atunci pe Haralambie ca, pentru orice eventualiatate, să îndoiască garda în acea noapte la Palat”.

După această discuție, ieşind de la Palat, Haralambie a fugit la unul dintre şefii conspirației, cerându-i să se procedeze de urgență şi chiar în acea noapte, întrucât Cuza devenise suspicios şi putea să le de-a peste cap planurile.

Teza trădării acestuia din motive sentimentale este confirmată şi de fosta primă-Doamnă a țării: „Mulți din conjurați au regretat mai apoi fapta lor. Şi colonelul Haralambie a fost unul din aceia care s-au căit foarte mult, căci în actul său a fost convins de o femeie pentru care el avea o mare pasiune”, arăta ea în interviul mai sus-citat.

Aşa se făcea că în noaptea fatidică tunurile colonelului Haralambie, orbit de patimi pentru femeia iubită, având roțile înfăşurate în paie, treceau fără zgomot pe Podul Mogoşoaia (Calea Victorii) şi împresurau Palatul princiar, pregătire ca, la nevoie, să tragă.

Prețurile trădării

abdicare şi solicitân … sirea ţării spre a găsi „ospitalitatea unei străinătăţi oarecare", Domnitorul Unirii avea să-i trimită colonelului N.Haralambie o scrisoare în care scria, printre altele: „Dta ştii că pricipiul proclamat de Corpurile Statului a fost şi rămâne scopul meu; căci, după a lor părere, numai un prinţ străin poate asigura viitorul României; cred inutil să adaug că, dacă, în calitate de Domnitor al României, am lucrat totdeauna pentru realizarea acestei dorinţi, tot aşa, ca prinţ român, nu voi lipsi un moment să fac, în acest sens, tot ce va atârna de mine…Trăiască România!".

După ce principele Carol de Hohenzollern-Sigmaringen a intrat în ţară şi a preluat tronul principatului, la 10 mai 1866, tot lui i s-a făcut cinstea să citească în Adunarea Deputaţilor jurământul noului Domnitor: „Jur a fi credincios legilor ţării, a păzi religiunea României, precum şi integritatea ei şi a domniei ca Domn Constituţional".

… Câteva zile după eveniment, 103 ofiţeri, în frunte cu generalii Em. Florescu şi Manu, au adresat noului domnitor o cerere de protest contra acelora care pătaseră onoarea armatei prin încălcarea jurământului de credinţă. Se cerea principelui să se facă cercetări şi să se afle cine sunt aceia care s-au făcut vinovaţi de trădarea din noaptea de la 10-11 februarie 1866. Lucru pe care, evident, Carol nu l-a făcut niciodată.

Haralambie a devenit apoi ministru de război (6 august 1866 – 8 februarie 1867), după care, poate şi în urma remuşcărilor a demisionat din armată. Rechemat în activitate cu ocazia războiului de independenţă (1877 – 1878), este avansat la gradul de general de brigadă şi se distinge în calitate de comandant al corpului de vest la atacul Smârdanului. După această nouă împlinire se retrage definitiv în viaţa privată, poate sub povara aceluiaşi sentiment de vinovăţie.

Dacă răsplata politică a fost generoasă, se pare că în plan amoros a rămas efemeră. După ce l-a ademenit în conspiraţie, misterioasa doamnă C., l-a părăsit pentru totdeauna.

… Generalul Haralambie a murit în aprilie 1908 şi la înmormântarea sa din cimitirul Bellu au vorbit: generalul Coandă, din partea armatei, Dimitrie A.Sturza, din partea guvernului şi Costescu Comăneanu, vicepreşedinte al Senatului. În discurile rostite cu acest prilej funebru, faptele de om politic şi distins militar au rămas în penumbră; cum ne precizează C.Bacalbaşa, cu această ocazie „a fost apărat de acuzaţia ce i s-a adus cum că şi-a călcat jurământul militar şi a contribuit la detronarea lui Cuza", din pasiune pentru o frumoasă liberală.

Dimitrie A. Sturdza

Tradarile omului sau de incredere, Dimitrie A. Sturdza

Prima tradare In 1909, sotia domnitorului, Elena Cuza, implinea 83 de ani. Cum se implinea jumatate de secol de la Unirea Principatelor, sotia domnitorului a fost vizitata de Vespasian Pella, care a consemnat amintirile doamnei referitoare la tradatorul Dimitrie A. Sturdza: "Maria Sa Cuza avea de secretar al sau pe Mitita Sturdza, var primar cu mine, caci mama mea era sora buna cu tatal lui Sturdza. Prin 1863, Cuza, rugat de mine, permite revolutionarilor poloni sa treaca prin tara arme si munitii pentru o mare revolutie ce o preparau polonii. Mitita Sturdza afla acest secret si gaseste cu cale sa-l divulge dupa cum mai facuse si alte acte de asemenea masura. Si atunci sotul meu, intr-un moment de mare indignare l-a luat de gulerul hainei si l-a azvarlit pe scarile palatului… De atunci a incetat de a mai fi secretarul Domnitorului… dar tot de atunci s-a nascut si acea ura neimpacata pe care i-a purtat-o lui Cuza voda si dupa moarte. De aceea, la detronare, varul meu Mitita Sturdza a avut rolul sau in conspiratiune si din tot ce l-a preocupat mai mult au fost corespondenta si actele Domnitorului Cuza, pe care in noaptea detronarii s-a grabit sa i le sustraga. Desigur ca in cutiile biroului lui Sturdza pe care s-a telegrafiat acum de la Paris ca sa i le sigileze, se vor fi gasind si o parte din actele barbatului meu".

A doua tradare Subiectul detronarii lui Alexandru Ioan Cuza a ramas unul fierbinte pana in secolul al XX-lea – in mare parte si datorita faptului ca tradatorul D.A. Sturdza era inca activ in viata politica a Romaniei. Astfel, in anul 1903 ziarul bucurestean "Tara" publica un articol sub titlul "Tradarea lui Sturdza fata de Cuza", din care redam principalele pasaje in randurile urmatoare. "Imparatul Napoleon al III-lea avea o simpatie deosebita pentru Cuza, de cand cu lagarul de la Furceni (Prahova) si gandindu-se cum ar putea sa-l mareasca in fata romanilor ii trimite o scrisoare printr-un curier special, in care ii scrie: <<Strange oricata armata ai si concentreaz-o in cateva puncte pe malul Dunarii, apoi proclama independenta tarii, caci eu voi sili pe Turcia sa primeasca pe aceasta ca fapt implinit>>. Bucuros de o asemenea veste, Domnitorul a avut funesta ideea de a o comunica si secretarului sau particular de atunci, nimeni altul decat Dimitrie A. Sturdza. Acesta, in intelegere cu Ion Ghica, fostul Bey de Samos, s-a grabit sa instiinteze consulii englez, austriac si prusian de uluitoarea tentativa napoleoniana. Pe data a fost alarmata

margini, a asteptat [illegible] nciosului secretar particular de la palat si intampinandu-l in capatul de sus al scarilor din interiorul edificiului domnesc iesean din strada Lapusneanu i-a aplicat corectia meritata: <<Miselule, ceea ce publica ziarele engleze, le-au cunoscut Napoleon, eu si cu tine: cine este tradatorul intre noi?>> si fara sa mai astepte un raspuns il palmui pe Dimitrie A. Sturdza, dandu-i un picior in spate care il facu sa se rostogoleasca pe scara palatului. Dupa ce furia ii trecu, Cuza voda isi dete seama ce trebuia sa faca si trimise sa prinda si sa aresteze pe D. A. Sturdza. Insa in zadar il cautara prin toate partile caci tradatorul intelesese situatia sa critica, fugise la Giurgiu si de acolo trecu Dunarea in Turcia pe care o servise in detrimentul patriei si natiunii romane". Hotul de documente Tot ziarul "Tara" publica, tot in 1903 o alta investigatie referitoare la relatia Sturdza – Cuza; de data aceasta fiind vorba de documentele sustrase de catre fostul secretar: "Este stabilit astazi ca domnul D. A. Sturdza e acela care a sustras documentele ramase in palat in urma abdicarii domnului Cuza. Ramane de stabilit in ce conditii D. A. Sturdza a sustras aceste documente ale fostului sau protector si ce a voit sa faca cu ele. Dupa cercetari minutioase si ajutati si de intamplare, am reusit sa dam peste sentinela postata in cabinetul unde se aflau aceste hartii pretioase in ziua cand au fost sustrase de catre Sturdza". Martorul principal in 1903 era un soldat din garda civila care a fost prezent la evenimente: "Paream foarte mirat de ce m-a postat sa pazesc acea incapere, cand capitanul meu vazandu-mi nedumerirea imi zise: <<Te-am postat aici, fiindca acest loc cere un pazitor destept. Sa nu lasi pe nimeni sa se apropie de acest dulap si aceasta casa de fier si daca o voi cineva sa se apropie, sa tragi intr-insul daca nu va voi sa se retraga la somatiile dumitale>>. Abia postat acolo vazui trecand pe generalul Haralambie si apoi pe Golescu. Locotenentii Domnesti, care veneau sa vada daca mobilele ce mi s-au incredintat spre paza erau in buna stare. (…) Dupa o jumatate de ora a venit si Dimitrie Sturdza care incerca sa se apropie de dulapul de nuc. Eu insa l-am somat sa se departeze si dansul se supuse la somatia mea. Putin mai tarziu, domnul Sturdza patrunse in acea camera insotit fiind de colonelul meu Serurie care mi-a dat ordin sa ies de acolo si sa raman de paza la usa, nelasand pe nimeni sa intre in acea camera. Capitanul meu, Nita Radovici, veni atunci spre mine intrebandu-ma de ce mi-am parasit postul? I-am explicat cele intamplate si atunci dansul imi zice: <<A venit intai la mine Sturdza cerandu-mi sa-l las sa umble in dulapul ala, dar l-am refuzat. Atunci se vede ca domnul Sturdza s-a dus la colonelul Serurie. Treaba lor, eu mi-am facut datoria>>. Nu trecu mult si domnul Sturdza iese din acea camera insotit de Serurie si tinand sub brat un voluminos pachet de hartii. Domnul Sturdza care parea foarte radios, ajungand in dreptul scarii stranse mana lui Serurie si crezand ca nu inteleg ii zise pe frantuzeste: <<Iti multumesc, ai facut un serviciu cauzei noastre>>". D.A. Sturdza avea sa moara in 1914 – ultimii sapte ani din viata petrecandu-i in ospicii. Fiul sau, colonelul Alexandru Sturdza avea sa tradeze trecand la nemti in anul 1917 cu planurile de lupta ale armatei romane. Loialitatea lui Cuza Dupa detronare, Alexandru Ioan Cuza avea sa primeasca in 1868 propunerea de a se reintoarce pe tronul Romaniei – propunere venita din partea Frantei si pe care avea s-o refuze spunand ca nu isi doreste sa se reintoarca in Romania cu sprijinul unei puteri straine. La momemntul detronarii "Monstruoasa Coalitie" a lansat o ampla campanie de dezinformare prin presa in care sustinea ca domnitorul Cuza intentioneaza sa se alieze cu Rusia. D.A. Sturdza avea sa sustina mai apoi ca detine acte – dintre cele furate din cabinetul lui Cuza – care probeaza aceasta acuzatie, insa nu a publicat niciodata aceste presupuse dovezi. In orice caz, campania de dezinformare avea sa-si atinga tinta si sa blocheze relatia lui Cuza cu imparatul Napoleon al III-lea. Diplomatia franceza avea sa-si dea seama de greseala abia doi ani mai tarziu, cand ducele de Grammont, ambasadorul francez, avea sa poarte urmatorul dialog cu principele detronat Cuza, dialog reprodus in volumul editat de istoricul Stelian Neagoe:

"Ducele: Ei bine ne-am saturat de Carol, este destul.

Cuza: Pentru ce?

Ducele: Ei, dar este cat se poate de prusac. Si-a uitat toate angajamentele, cele luate de familia sa, de doamna Cornu. Alianta cu imparatul, ministrii sai sunt in relatii supravegheate cu Rusia. Delicateturi de ambele parti – evident pe fond de autoaparare. Se joaca (indescifrabil), ce credeti?

Cuza: Ca rusii se folosesc de acei oameni si se vor servi pana cand vor fi castigat ceea ce este de castigat si ca-i vor abandona atunci cand nu le vor mai fi de vreun folos. Dar acest lucru nu mi se pare la fel de grav ca faptul ca dumneavoastra pareti a va teme. Incearca sa se pacaleasca unii pe altii.

Ducele: Da. Rapoarte alarmante. Bratianu vrea sa rastoarne pe Carol si sa proclame republica.

Cuza: Credeti ca tara ii va urma?

as fi recunoscator sa …

Cuza: Permiteti-mi domnule duce sa vorbim in termeni academici si sa vorbim despre lucruri mai agreabile. Situatia politica din Romania este un subiect care nu ma atrage. Sunt jenat. Dumneavoastra sunteti ambasador; eu sunt un principe detronat. Vedeti domnule ambasador, vreti cumva sa ma faceti principe al hazardului; ati venit sa-mi faceti niste propuneri?

Ducele: Dar principe fiti incredintat ca noi nu am fost niciodata ostili persoanei dumneavoastra, noi am fost dezolati si nu am fi uimiti deloc daca v-ati relua locul. Numai dumneavoastra puteti restabili ordinea. Nimeni nu mai are influenta in afara de dumneavoastra.

Cuza: Sunteti sigur ca interesele franceze nu ar avea nimic de pierdut?

Ducele: Da.

Cuza: In acest timp la Paris m-au considerat implicat in amenintarile dinspre Rusia.

Ducele: Ah, s-au facut prostii; da, am crezut-o; ne-am lasat inselati.

Cuza: Dar permiteti-mi sa va spun ceva: orice s-ar intampla, nu voi consimti niciodata a intra in Romania printr-o interventie straina, cu ajutorul Frantei, tot atat de putin ca si cu cel al Rusiei. Nu as vrea sa ajung altfel decat prin tara.

Ducele: Cu dumneavoastra principe, suntem siguri ca influenta rusa nu va ajunge sa predomine in Romania.

Cuza: Intre timp, am fost luat drept rus la Paris.

Ducele: Acum stim adevarul, dar am fost prost informati, am facut si prostii."

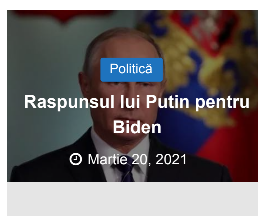
Ca peste tot în lume, înalta trădare (hiclenirea sau hainia Domnului ţării) şi complotul de înaltă trădare au fost considerate crime şi pedepsite dintotdeauna, începând cu „Legea ţării" şi până la codurile penale moderne prin pedeapsa capitală. Totuşi, folosirea trădării în scopuri politice a condus adesea la impunitate şi chiar la considerarea autorilor săi, ieşiţi învingători, drept eroi naţionali. (Vezi decembrie 1989) Iar butada lui Napoleon „iubesc trădarea, dar urăsc pe trădători" a rămas şi ea, în toate cazurile, valabilă…

Sursa: Lumea sub lupa

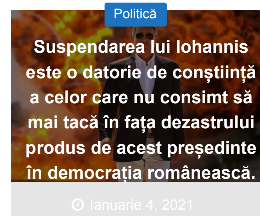
Articole similare

Iulie 19, 2021

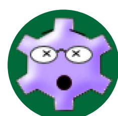
Martie 20, 2021

Ianuarie 4, 2021

Despre autor

TOATE ARTICOLELE

contribuitor

Adauga comentariu

Adauga un comentariu

12,478 Analize și opinii
1,317 Cultură și Familie
446 Economie
797 Extern
60 General
11,405 Politică
5 Puncte de vedere
3 Religie
22 Speaker's corner
1 Uncategorized

…imează dictatura"

Politică
Raspunsul lui Putin pentru Biden

Politică
Suspendarea lui Iohannis este o datorie de conștiință a celor care nu consimt să mai tacă în fața dezastrului produs de acest președinte în democrația românească.

Politică
Țara arde și Barna se piaptănă

Politică
PNL ar urma să obțină pentru catastrofa numită Florin Cîțu poziția de premier, iar pentru catastrofa-catastrofelor, purtând numele lui Ludovic Orban, șefia Camerei Deputaților

Abonează-te la newsletter

Enter your email address: SUBSCRIBE

Recomandăm

- Anacronic
- Anonimus
- Argumente și fapte
- Active News
- Trenduri economice
- Revista Art-Emis
- Power & Politics World
- Flux-Știri și analize

Trăsături din Front

PROCURORII DNA OCOLESC MA…

Națiune, Naționalism, Stat Național

